

## บทที่ 1

### บทนำ

#### 1.1 บทนำเรื่องทั่วไป

พื้นที่จังหวัดสมุทรปราการฝั่งตะวันออก เป็นพื้นที่รับสู่มตั้งอยู่ติดกับอ่าวไทยต่อลงไปทางใต้ของพื้นที่กรุงเทพมหานคร และอยู่บนฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยา (รูปที่ 1.1) ในระยะ 4-5 ปีที่ผ่านมาพื้นที่สมุทรปราการฝั่งตะวันออกได้ประสบกับปัญหาน้ำท่วมเพิ่มมากขึ้นทุกที่ นอกจากจะมีสภาพน้ำท่วมเมื่อเกิดฝนตกหนักคล้ายกับที่เกิดขึ้นในพื้นที่กรุงเทพมหานครซึ่งอยู่ติดต่อกันแล้ว พื้นที่ชุมชนที่อยู่ใกล้แม่น้ำเจ้าพระยาและอ่าวไทยยังมีสภาพน้ำท่วมประจำเมื่อระดับน้ำทะเลสูงขึ้นด้วย สภาพน้ำท่วมที่เกิดขึ้นเป็นประจำนี้แม้จะไม่ทำให้เกิดความเสียหายโดยตรงต่อทรัพย์สินอย่างรุนแรงมากนัก เนื่องจากผู้ที่อยู่ในพื้นที่มีความคุ้นเคยกับปัญหาและมักทราบล่วงหน้าค่อนข้างแน่นอนแล้วว่าจะมีน้ำท่วมระยะสั้น ๆ จึงได้เตรียมการช่วยเหลือตนเองได้ในระดับหนึ่ง แต่สภาพน้ำท่วมดังกล่าวก็ได้ก่อให้เกิดความสูญเสียทางด้านเศรษฐกิจและการเสียโอกาสในการพัฒนาพื้นที่ นอกเหนือไปจากความเดือดร้อนร้าวความที่เกิดขึ้นจำเจซ้ำๆ เช่น ในพื้นที่น้ำท่วมบางบริเวณซึ่งแม้จะอยู่ติดกับบ้านธุรกิจชื่อดังตัวเมือง ก็ต้องคงสภาพเป็นที่กรังไงไม่สามารถพัฒนาได้ดังพื้นที่อื่นในบริเวณใกล้เคียงที่ไม่มีปัญหาน้ำท่วมประจำ แม้แต่อาคารบางแห่งที่มีอยู่เดิมในพื้นที่น้ำท่วมประจำก็ต้องปิดทำการเลิกกิจการไป พื้นที่บรรเทา ได้แก่ พื้นที่ระหว่างถนนศรีนครินทร์และคันกันน้ำพระราชดำเนิน (ถนนรัมเกล้า) ซึ่งอยู่ด้านใต้ของถนนอ่อนนุช ในเขตกรุงเทพมหานครไปจนถึงอ่าวไทยรวมเป็นพื้นที่ทั้งสิ้น 192.2 ตารางกิโลเมตร ดังแสดงในรูปที่ 1.2 เป็นพื้นที่ที่นี่ในจังหวัดสมุทรปราการที่ได้ทำการปรับปรุงแก้ไขโดยการสร้างคันดินกันน้ำเพื่อปิดล้อมพื้นที่ แต่เนื่องจากสภาพชั้นดินเป็นดินเหนียวอ่อนถึงอ่อนปานกลาง (Soft to Medium Clay) หนามาก (ประมาณ 13-20 เมตร) การสร้างคันดินกันน้ำบนพื้นดินโดยตรงโดยไม่มีการปรับปรุงดินเดิมจะทำให้เกิดปัญหาการทรุดตัวหลังการก่อสร้าง เนื่องจากชั้นดินดังกล่าวมีคุณสมบัติการอัตโนมัติ (Compressibility) สูง และมีกำลังรับแรงเฉือน (Shear Strength) ต่ำ

การใช้เสาเข็มหิน (Stone Column) เป็นวิธีการหนึ่งที่ได้เลือกนำมาใช้ในการปรับปรุงคุณภาพดินเพื่อลดปัญหาดังกล่าว โดยแนวคิดนั้นๆ ที่ใช้เสาเข็มหิน แสดงดังรูปที่ 1.3 แต่เนื่องจากวิธีการใช้เสาเข็มหิน (Stone Columns) เป็นวิธีการใหม่ซึ่งยังไม่เคยมีการใช้ในบริเวณดังกล่าว การศึกษาเพื่อศึกษาความเหมาะสมในแง่ของเสถียรภาพการรับน้ำหนักการทรุดตัวของคันดินจึงเป็นประโยชน์ในการที่จะก่อสร้างคันดินหรือการก่อสร้างและการลงทุนอื่น ๆ โดยใช้เสาเข็มหิน (Stone Columns) ในบริเวณดังกล่าวต่อไป

### **1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย**

เพื่อประเมินความเหมาะสมในการใช้เสาเข็มหิน (Stone Columns) ปรับปรุงเสถียรภาพและการทรุดตัวของดินเหนียวอ่อน

### **1.3 ขอบเขตการวิจัย**

ขอบเขตของการวิจัย มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- เพื่อหาค่าการทรุดตัวเนื่องจากการอัดตัวด้วยน้ำ (Consolidation Settlement) ของดินเหนียวอ่อน กรณีที่มีการก่อสร้างคันดินตามแบบ โดยเปรียบเทียบกรณีที่ใช้เสาเข็มหิน (Stone Columns) และกรณีที่ไม่ใช้เสาเข็มหิน
- เพื่อหาค่าเสถียรภาพความสอด (Slope Stability) ของดินเหนียวอ่อน กรณีที่มีการก่อสร้างคันดินตามแบบ โดยเปรียบเทียบกรณีที่ใช้เสาเข็มหิน (Stone Columns) และกรณีที่ไม่ใช้เสาเข็มหิน

### **1.4 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย**

- ทราบถึงพฤติกรรมที่เกิดขึ้น (วัตถุประสงค์) ของการใช้เสาเข็มหิน (Stone Columns) ปรับปรุงเสถียรภาพของดินเหนียวอ่อน กรณีที่มีการก่อสร้างคันดินตามแบบ
- ผลลัพธ์ที่ได้ไปปรับปรุงเพื่อให้เหมาะสมกับการใช้งานก่อสร้างต่อไป